

Det norske Arbeiderpartis dagblad for Trøndelag

Arbeider-Avisa

Nr. 46

Abonnementprisen
Kr. 7.00 kvartalet, 60 øre uken.

*Arbeider-
Avisa*

Trondheim, fredag 23. februar 1940

Utkommer alle hverdager.
Løssalg 20 øre — Lørdagstur. 25 øre.

17. årg.

Situasjonen for Norden ytterst spent

**Sammenstøt ved
Murmansk mellom
England og Russland?**

**Trusel om å stanse
malmeeksporten
over Norge.**

Det er merkelig hvorledes hittil helt ukjente navn plutselig får verdenshistorisk betydning i våre hektiske dager. Inntil i går morges var Pajala et like ukjent navn for svenskene som Jøssingfjord var det for oss nordmenn inntil «Altmark»-affæren. Nei, forresten dette er ikke helt korrekt. Et par dager i forveien hadde nemlig svensk kringkasting og presse gjort navnet kjent fordi Hjalmar Lauri fra Pajala vant 5 mila i det svenske skimesterskapet i Sundsvall.

Vi bringer ovenfor et bilde fra denne lille svenske landsbyen 6—7 km. fra finskagrensa. Folket der taler finsk, men i folkeskolen foregår all undervisning på svensk. Og de fleste kan jo litt svensk, men nytter ikke dette språket i praksis ennå. Vi taler mest finsk på våre møter i laget, sier Lauri i et intervju, men svensken sprer seg mer og mer.

105724

København, fredag
Gjennom A. P.

Fra London telegraferes til Politiken:

I politiske kretser her blir det erklært, at situasjonen omkring Skandinavia nå ventes å ville utvikle seg meget hurtig. Dette skyldes både den åpne utfordringa som bevisenhetene har betegnet overfor Norge i spørsmålet om de tyske sambandslinjene ute i verden, og den utviklinga bevisenhetene kan ta i Finland. Man følger derfor her med oppmerksomhet ethvert tegn på et større samarbeid mellom Tyskland og Russland. Det blir sagt i samband med dette at en stor russisk tankbåt er kommet til Petsamo med olje til tyske ubåter.

Russiske tropper til Murmansk

Meldingene om at det er samlet store britiske flåtestyrker utafor Petsamo har ført til at det er sendt russiske tropper nordover for å ta stilling i Murmansk og på hele Kolahalvøya for å sikre denne mot landstigning av britiske tropper. Også den russiske ishavflåte er satt i sterk krigsbereidskap.

Russene har også satt inn sterke militære krefter på grensa mot Tyrkia for å sikre seg mot et angrep fra denne kanten. Russene anlegger befestninger på denne fronten for å sikre seg mot overraskelser.

I offisielle kretser i Berlin blir det hevdet at vestmaktene allerede på krigsrådets møte for et par uker siden har besluttet å utvide krigs-akneplannen, og man regner med at utvidinga enten vil skje fra nord ved Petsamo, eller fra sør gjennom Tyrkia, eller fra begge kanter samtidig.

Både Tyskland og Russland har fulgt de forberedelser som vestmaktene nå treffer, og som ikke lenger kan hemmeligholdes, med påtagelig oppmerksomhet.

Det ventes store aksjoner.

FRAMSTØT MOT SYD-RUSSLAND.

Om de ventede framstøt fra sør meldes fra Roma:

Krig i Kaukasus og et engelsk framstøt mot de russiske svartehavsområder i sin helhet venter man i Roma. Man er overbevist om at utbruddet av fiendtligheter bare er et tidsspørsmål. Fra den nære Ørient kommer daglig meldinger som går ut på at om enn ikke hele det australske Newzealandske ekspedisjonskorps, iallfall

størstedelen av det meget hurtig flyttes lenger og lenger mot nord-ost. Fra Egypt ble straks sendt store avdelinger inn i Palestina, og nå meldes at de første styrker alt er transportert videre og har nådd grensestrøkene mellom Tyrkia og Irak. Samtidig har betydelige avdelinger av general Weygands arabiske armé marsjert mot øst, slik at de nå befinner seg i grensedistriktene mellom Syria og Irak, og med andre ord står side om side med styrkene fra ekspedisjonskorpsen. Til dette kommer at den nasjonale forsvarsløp som i forgårs ble satt i kraft i Tyrkia, allerede har gitt høve til omfattende militær aktivitet i dette land. På bakgrunn av dette erklærer man i Roma, at naturligvis ville et framstøt mot råstoffområdene i Syd-Russland særlig de kaukasiske oljefelter, også være en av de mest effektive aksjoner de allierte kan foreta, når de samtidig vil hjelpe Finland og ramme Tyskland.

Brutalt språk i England.

Meldingen om at en engelsk ekkadre oppholder seg i de nord-norske

farvann, er gjenstand for stor oppmerksomhet i den engelske presse. Avlsene bringer meldinger om at engelske krigsskip befinner seg i de nevnte farvann, og de er ikke blitt dementert.

Daily Express skriver i dag: Mr. Churchill! De har hentet mennene fra «Altmark» ut av de norske farvann. Nå skulle De også fjerne den malm som selles til Tyskland langs den norske kyst. Denne malm ville være meget nyttig for oss. Tyskerne har misbrukt den norske nøytralitet, de har til og med angrepet norske skip i norske farvann, og nordmennene har tillatt slik krenkelse av sin nøytralitet. Da den tyske flåte har ført krigen inn i de norske farvann, skulle De ikke tillate at tilførsler sendes gjennom disse farvann under påberopelse av at de er nøytrale, slutter artikkelen.

Overlegent språk også i Frankrike.

Norge har tapt retten til å overvåke sin territorialgrenser.

Paris, fredag.

Ferdinax skriver i en ledende artikkel i l'Ordre i dag, at Norge har tapt retten til å overvåke sine egne territorialfarvann. Utenriksminister Koht har sikkert tenkt seg muligheten av å henvisne tvisten til Folkeforbundet eller til den faste mellomfolkelige domstol i Haag. La oss se bort fra henvisningen til Folkeforbundet. Hvis en slik henvisning var mulig, ville det ikke være vanskelig for Storbritannia å rettfærdiggjøre sin handling i Jæmsingfjorden. Storbritannia ville med letthet påvise hver folkeforbundspaktens rette regler er å finne. Når det henvises til domstolen i Haag, som den virkelige kompetente instans, så er dette ikke aktuelt. Ved begynnelsen av krigen sa Storbritannia og Frankrike seg løs fra artikkel 36 i domstolens statutt.

Russisk løfte til Sverige?

OM IKKE Å TRENGE INN PÅ SVENSK OMRÅDE

Tysk telegrambyrå har i går sendt ut følgende telegram, dateret Stockholm:

Det forlyder i herværende politiske kretser at den russiske sendemann, fru Kollontay, på vegne av sin regjering har avgitt en erklæring overfor den svenske utenriksminister om at russiske tropper etter erobringen av Finland ikke vil trenge inn på svensk område.

ter. Forpliktelsene etter denne artikkel kan ikke under en krig innskrenke en stats suverene rettigheter, når den ikke også gjelder for motparten. Man må vente at det om ikke lenge vil reise seg nye spørsmål om vestmaktene og de nøytrale stater i fellesskap. Tilpasningsperioden for eksportblokada mot Tyskland er nå forbi.

De som arbeider for krig.

AKTIVISTENES VEDTAK PÅ STOCKHOLMSKONFERANSEN.

Den uttalelse som ble vedtatt på det hemmelige møte som aktivistene holdt i Stockholm, og hvor det deltok fem representanter fra Norge, er nå blitt offentliggjort.

I uttalelsen heter det at Finlands sak er vår sak, og at den finske fronten må holdes og at den må holdes ved svensk hjelp. En intervensjon fra makter utafor Norden ville true med å gjøre vårt land til krigsakneplass i stormaktskrigen, heter det. Fred og frihet bevarer vi derfor best med en så kraftig hjelp til Finland at annen bistand ikke er påkrevet.

Til slutt heter det, at det svenske folk nå venter av regjeringa og riksdagen, at de nå med kraft og beslutsomhet beyder Sveriges og Finlands uadskillelige forbundne livsinteresser.

„Altmark“-saka for Haag-domstolen?

ET SPØRSMÅL TIL DEN BRITISKE REGJERINGA

Arthur Henderson (arbeiderpartiet) har anmeldt dette spørsmål til statsminister Chamberlain i underhusets møte 28. februar.

Vil regjeringen som følge av det ulike syn mellom den og den norske regjering i «Altmark»-affæren, være villig til å henvende seg til den faste domstol for mellomfolkelig rettspleie sammen med den norske regjering for å få kjennelse om de lovte stemmelser som gjelder for bruk av norsk territorialfarvann i tyske overfløetsskip og ubåter krigstid?

Været i morgen.

(Været gjelder til i morgen ettermiddag):

Nord-Trøndelag: Løber til frisk ostlig bris, dreier seg til nordlig. Oppholdsvær i dag. Trulig litt snø i morgen. Noe kaldere.

Sør-Trøndelag: Skiftende bris, noe regn i dag. Snø eller sludd i morgen. Noe kaldere.

Apotek Nat- og søndagsvakt: Løren og Klostergate.